

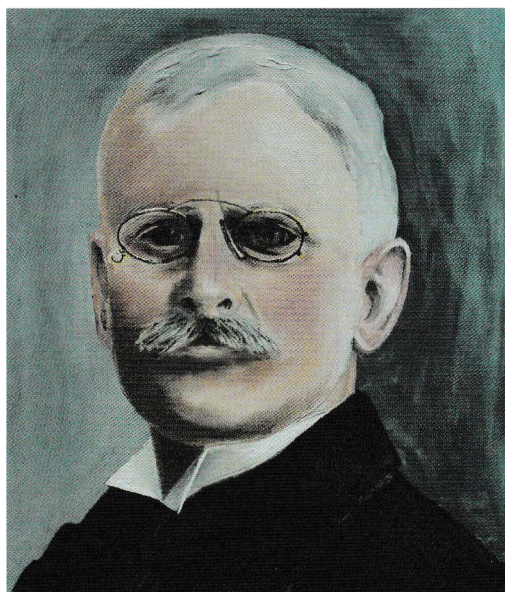
Eidsberg historielag – slik startet det

Gjennom århundrene var det gjennom den muntlige fortellertradisjon at bygdas historie levde videre fra generasjon til generasjon. Etter hvert var det personer som så nødvendigheten av å skrive ned viktige hendelser i bygda til glede for etterlekten. Blant dem må vi nevne sognepresten Jacob Nicolai Wilse som ga ut sin «Topografiske Beskrivelse Af Eidsberg Præstegjeld», og senere advokat Herman Thoresen som i 1913 fikk ferdig sin bok «Eidsberg herred».

Om historielagets tilblivelse sakser vi fra en lang artikkel som Olav H. Mysen skrev i Indre Smaalenenes Avis i 1949:

«Den mannen som tok initiativet til granskning av bygdas fortid og å bevare fortidsminner, ble postmester N.B. Nilssen. Han ble født i 1874 i Dypvåg i Aust-Agder, kom i 1918 som postmester til Mysen, og døde her i 1932. Med de sterke historiske interesser han hadde, falt det av seg selv at han gransket postvesenets historie i gammel tid i Østfold. Og enskjønt han ikke var født østfolding, gikk han i gang med å granske gamle gårdsarkiver i bygda.

Etter historielagets protokoll utgikk det 7. januar 1920 et opprop for dannelse av et historielag for Eidsberg. Det var i en forsamling etter et herredsstyremøte. Postmesteren var nok initiativtageren. Han har ført protokollen, og som den beskjedne mann han var i all sin ferd, har han ikke satt noe om det. Men den 23.2.1920 møtte han opp i herredsstyret og oppfordret til dannelsen av et historielag. I dette

Dette maleriet av Nils Bjørn Nilssen henger i den gamle herredsstyresalen på Falkenberg museum. Eidsberg historielag fikk maleriet i gave i 2007 fra sønnen, W. Mo/berg Nilssen.

herredsstyret ble historielaget stiftet. Dets styre ble, formann: postmester N.B. Nilssen, nestformann folkehøgskolelærer Halfdan Asphaug, kasserer kirkesanger Johs. Raanaas, og som styremedlemmer: bankdirektør Arne Hjelmark, bonde Jørgen Dahl og arkitekt Sigurd Bentsen >>

Litt artig er det at Olav H. Mysen i sin artikkel for nær 60 år siden, skriver at historielagets bærende ide er å ta vare på de gamle kulturminner og trekke et glemselens slør til side fra fordums dager. Det er jo nettopp denne oppgaven laget har fokus på nå!